

Valgprogram 2027-2031

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse.....	1
Et Trondheim med trygghet, styrke og framtidstro.....	3
Små forskjeller.....	4
1. Oppvekst og ungdom.....	4
1.1 Barnehage.....	4
1.2 Skole.....	5
1.3 SFO.....	6
2. Bolig.....	7
2.1 Kommunens ansvar.....	7
2.2 Leieboligen er et hjem.....	7
2.3 Kommunale boliger.....	8
3. Helse.....	9
3.1 Folkehelse og forebygging.....	9
3.2 Psykisk helse.....	9
3.3 En sterk offentlig kommunehelsetjeneste.....	10
3.4 Kvinnehelse, svangerskap og barseltid.....	10
3.5 Studenthelse.....	10
3.6 En trygg og god alderdom.....	11
4. Arbeidsliv.....	12
4.1 Bemanning.....	12
4.2 Ansattes medvirkning.....	12
4.3 Et trygt og inkluderende arbeidsliv for alle.....	13
Sterke fellesskap.....	14
5. Fellesskap og inkludering.....	14
5.1 Fattigdomsbekjempelse.....	14
5.2 Barne- og familietjenesten.....	15
5.3 Rus.....	15
5.4 Likeverdig tilgang på samfunnet.....	15
5.5 Inkludering og flyktningsarbeidet.....	16
5.6 Ingen ungdommer skal falle utenfor.....	17
6. Kultur og idrett.....	18
6.1 Tilgjengelighet for alle.....	18
6.2 Kultur til hele kommunen.....	18
6.3 Inkluderende og tilgjengelige lokaler.....	19
6.4 Kultur som arbeidsplass.....	19
6.5 Idrett, friluft og frivillighet.....	19
7. Demokrati og beredskap.....	21
7.1 Demokrati og medvirkning.....	21
7.2 Beredskap.....	21

7.3 IKT-politikk:.....	22
7.4 Styring og økonomi.....	23
7.5 Trondheim som solidaritetskommune.....	23
Framtidas Trondheim.....	24
8. Byutvikling.....	24
8.1 Bærekraftig byutvikling.....	24
8.2 En levende by.....	25
8.3 Kommunen som aktiv planlegger.....	25
8.4 Nyhavna.....	26
9. Mobilitet.....	27
9.1 Framtidens kollektivtransport.....	27
9.2 Sikre en trygg by.....	27
9.3 Sørge for rettferdig mobilitet og bedre fremkommelighet.....	27
10. Natur og miljø.....	29
10.1 Ta vare på og reparere naturen.....	29
10.2 Stans forurensinga av naturen vår.....	29
10.3 Sirkulær by.....	30
10.4 Bruke mindre energi, og bruke den smartere.....	30
11. Næringsliv.....	31
11.1 Kompetansebyen Trondheim.....	31
11.2 Kommunen som innkjøper.....	32
11.3 Landbrukskommunen Trondheim.....	32

Et Trondheim med trygghet, styrke og framtidstro

Trondheim skal være en by der alle har mulighet til å leve gode liv. En by der unger vokser opp i trygge nabolag, der folk har råd til et godt sted å bo, og der eldre får den omsorgen de trenger. En by der alle kan finne et fellesskap å høre til i, og der lommeboka ikke avgjør hvilke muligheter du får.

Små forskjeller gjør samfunnet bedre for alle og gir en trygghet i hverdagen og livet. Når alle har mulighet til å delta, bidra og bestemme over egne liv, bygger vi et samfunn med større tillit, trygghet og frihet. Trenden der forskjellene øker og flere sliter med å få hverdagsøkonomien til å gå rundt er negativ.

Den beste kilden til et godt og fungerende liv er ikke bare samfunnet rundt hver og en av oss, men også hvordan man selv lever livene sine. Det begynner med hjemmet, boligene vi lever i. Mange mennesker og familier sliter med boforholdene sine i dag. Derfor er vårt mål å betydelig oppskalere tilgangen og kvaliteten på boligene i Trondheim. Ingen skal måtte bo i for trange leiligheter, og alle skal kunne bo stabilt, med rom for å utvikle seg. Dette krever at kommunen tar en langt mer aktiv rolle i boligpolitikken. SV vil bygge ut en sterk tredje boligsektor med rimelige og gode boliger, skape et mer rettferdig leiemarked og utvikle gode nabolag.

Sterke fellesskap gir trygghet i hverdagen og muligheter for alle. Vi skal kunne stole på at fellesskapet stiller opp når vi får barn, blir syke, eller når foreldrene våre trenger omsorg. Et samfunn med små forskjeller og sterke fellesskap er avhengig av gode offentlige tjenester. SV vil øke bemanningen i barnehager, skoler og helse- og omsorgstjenester. Ansatte må få tillit, tid og mulighet til å gjøre jobben sin godt. Vi vil stanse privatiseringen av velferdstjenestene og ta tjenestene tilbake i offentlig regi.

Et samfunn måles etter hvordan vi tar vare på dem som trenger fellesskapet mest. Barn og unge skal få hjelpen de trenger tidlig, og alle skal ha mulighet til å delta i kultur, idrett og fritidsaktiviteter. For å bygge sterke fellesskap over hele byen trenger vi gode møteplasser der mennesker møtes på tvers av alder, bakgrunn og økonomi. Dette er forebygging i praksis.

Framtidstro kommer av et samfunn med små forskjeller og sterke fellesskap. Framtidens Trondheim skal være for innbyggerne. Vi vil utvikle Trondheim med utgangspunkt i hva som er best for ungene. Bygger vi en by med trygge skoleveier, grønne parker, gode lekeplasser og levende nabolag, er også det en bedre by for alle. Vi vil bygge en grønnere by der det er enkelt å gå, sykle og reise kollektivt, og der naturen tas vare på for framtidige generasjoner.

Trondheim har alle forutsetninger for å være den beste byen å bo i. Vi har kunnskapsmiljøene, et rikt kulturliv, flotte naturområder og mennesker som hver dag bidrar til fellesskapet. SV kommer til å sette mennesker først, forebygge utenforskap og sikre gode boliger til alle i byen vår.

Små forskjeller

Et samfunn med små forskjeller er et samfunn som er godt å bo i, for alle. De fire velferdspilarene, utdanning, bolig, helse og arbeid, danner grunnlaget for et samfunn med små forskjeller.

Skal vi lykkes med god utdanning må vi ha barnehager med nok ansatte, lærere som har nok tid og nok miljøarbeidere på skolene. Det er avgjørende for folks trygghet at de har et godt og trygt hjem å bo i, uavhengig av om de eier eller leier. Gode helsetjenester for alle i Trondheim er en grunnstein: vi vil sikre bedre helsetilbud for studentene, bedre barselomsorg for kvinner, et psykisk helsetilbud som har tid og en verdig alderdom for våre eldre. For at kommunen skal kunne yte gode tjenester er vi avhengige av våre ansatte, derfor har SV høye ambisjoner for hvordan Trondheim kommune kan bli en enda mer attraktiv arbeidsplass.

1. Oppvekst og ungdom

Trondheim skal være den beste byen å vokse opp i. Det krever gode barnehager og skoler, trygge fritidstilbud og tidlig innsats fremfor reparasjon. SV vil gjøre det billigere å ha barn, og sikre gode ordninger for søskenmoderasjon i kommunale tjenester.

1.1 Barnehage

Barnehagen skal gi alle barn en trygg hverdag med tid til lek, læring og utvikling. Nok ansatte er avgjørende både for kvaliteten i det pedagogiske tilbudet til barna og for et godt arbeidsmiljø. SV sikret at Trondheim var først av storbyene med full barnehagedekning, nå er neste steg å sikre god bemanning gjennom hele dagen. Derfor vil SV:

- Øke grunnbemanninga i hele åpningstida, i henhold til veileder om tilstrekkelig bemanning
- Gjennomføre pilotprosjekt med 6-timers arbeidsdag med full lønn i barnehager som en del av å tilrettelegge for ansatte i ulike livsfaser, og for å bidra til at flere greier å stå i arbeid til pensjonsalder.
- Innføre gratis barnehage.
- At alle barnehager skal tilby god og sunn mat.
- Innfør ett barnehageopptak på våren i tillegg til dagens ordning, når bemanningen er oppfylt i hele åpningstiden.
- Opprette kommunal vikarpool i klynger tilknyttet barnehagene og SFO.

Dissens 1:

Et mindretall i komiteen bestående av Tiffany Otis vil stryke linje 137 og erstatte det med: Innføre gratis barnehage fra barn nummer 3, uavhengig av om de to andre går i barnehage.

1.2 Skole

Skolen skal gi alle barn mulighet til å lære, mestre og trives. SV vil ha flere ansatte og flere yrkesgrupper i skolen, slik at elevene møter et sterkt lag med ulik kompetanse. Vi vil ha en mer praktisk, variert og aktiv skolehverdag, med mer lek og bruk av nærmiljø og natur. SV vil ha en mer hensiktsmessig bruk av digitale verktøy, samt sikre flere fysiske lærebøker. Derfor vil SV:

- Ansette flere lærere; lærernormen er en minstenorm.
- Styrke laget rundt eleven med flere miljøterapeuter, sosialfaglige ansatte og andre relevante yrkesgrupper, slik at lærerne får mer tid til undervisning.
- Øke handlingsrommet til lærerne og gi dem mer frihet i yrkesutøvelsen.
- Prioritere mer midler til vedlikehold og renhold av skolebygg.
- Sikre nok ressurser til at det er mulig å gjennomføre praktisk skole i form av nok ansatte, utstyr og spesialrom.
- Ha mer lek i de laveste klassetrinnene.
- Sikre tilgang til nok fysiske lærebøker.
- Barneskoleelever skal ikke ha personlig digital enhet.
- Innføre gratis skolemat, der vi starter på ungdomstrinnet.
- Styrke skolebibliotekene.

Dissens 2:

Et mindretall i komiteen bestående av Andreas O. Jansen vil endre linje 160:

- Innføre gratis skolemat

Tilrettelegging:

- Sikre nok ressurser til spesialundervisning og individuelt tilrettelagt opplæring
- Bygge ut flere plasser på spesialtilbud og sikre at alle barn får hjelpen de trenger.
- Øke tilgangen på alternative opplæringsarenaer.

Kunstig intelligens i skolen

- Sikre at alle lærere får grunnleggende innføring i KI-verktøy, og sikre bedre kunnskap og verktøy for anvendelse av KI som en integrert del av undervisningen.
- Sikre god opplæring av foreldre om KI gjennom skole-hjem-samarbeidet.

Dissens 3:

Et mindretall i komiteen bestående av Andreas O. Jansen vil endre linje 170-172:

- Sørge for bedre verktøy, rammeverk og opplæring i skolesektoren om kunstig intelligens, og forhindre at den faglige og pedagogiske kvaliteten forringes.
- Sikre foreldre mer kunnskap og forståelse om denne teknologien for å kunne bistå sine barn gjennom skoleløpet.

Jansen mener at ordleggingen i komiteens flertall legger som premiss at kunstig intelligens er et egnet verktøy til opplæring, og innfører en forventning om at skolen tar i bruk kunstig intelligens i undervisning, samt andre oppgaver, derav administrative. Dissensen tar utgangspunkt i at kunstig intelligens har skapt mange utfordringer for skolesektoren og livene til barna, og at skolen trenger nye verktøy og dypere kunnskap om teknologien for å håndtere dette.

1.3 SFO

SFO er en viktig del av barnas hverdag, og skal ha nok ansatte og kompetanse til å gi et godt tilbud. Det trengs et bemanningsløft med en bemanningsnorm, betalt planleggingstid og flere hele stillinger som kombinerer arbeid i skole og SFO. Det vil gjøre SFO til en mer attraktiv arbeidsplass og samtidig styrke laget rundt eleven gjennom hele dagen.

SFO skal være et fellesskap for alle. Barn som trenger ekstra oppfølging i skolen, må også få nødvendig støtte i SFO-tiden. SV har sikret gratis halvdagsplass for 1.–3. trinn og vil utvide ordningen til 4. trinn. Derfor vil SV:

- Innføre bemanningsnorm i SFO.
- Sikre flere hele kombinasjonsstillinger i skole og SFO.
- Sikre at nødvendige ressurser følger barn med særskilte behov over i SFO-tiden.
- Innføre gratis SFO også for 4. trinn.
- Jobbe for å ha mer kulturskole og frivillighet inn i SFO-tida.
- Sikre at familiene selv kan velge når de tar ut tiden for gratis halvplass.

2. Bolig

Et godt hjem er grunnlaget for et trygt liv. Boligpolitikken handler ikke bare om hvor mange boliger som bygges, men om hva de koster, hvem de passer for og om folk kan bo trygt og godt over tid. Det krever at vi både tenker på hva som bygges, hvordan leiemarkedet fungerer og hvilke boliger kommunen tilbyr. Vi må bygge boliger som fungerer gjennom hele livet, som er store nok til at man skal kunne ta imot besøk og som gir livskvalitet. Gode boliger og bomiljø handler også om arkitektonisk og estetisk kvalitet. Derfor må vi stille krav til menneskevennlig skala, at byggene er tilpasset omgivelsene, gode fasader og uteområder som legger til rette for fellesskap og samhandling.

2.1 Kommunens ansvar

Trondheim trenger flere boliger som fungerer for alle. Kommunen må stille tydelige krav til kvalitet i det som bygges, og tørre å prøve ut nye løsninger for boformer. Derfor vil SV:

- Bruke kommunale tomter og eiendommer strategisk som boligsosialt virkemiddel.
- Stille boligsosiale vilkår ved salg av kommunale tomter og eiendommer.
- Stille krav til boliger med gode planløsninger, nok dagslys, gode utearealer og størrelser som passer til ulike husholdninger og livsfaser.
- Øke kravet til minstestørrelse på leiligheter.
- Bidra til at det bygges flere alderstilpassede boliger i nærheten av tjenester, møteplasser og kollektivtransport.
- Prøve ut nye boligformer, byggemetoder og organiseringsformer, blant annet selvbyggerprosjekter og boliger med fellesfunksjoner.
- Bruke handlingsrommet i regelverket til å teste gode løsninger som utfordrer kravene i byggeteknisk forskrift der det er forsvarlig.
- Bruke handlingsrommet for å tilby flere startlån.

2.2 Leieboligen er et hjem

Leietakere trenger langtidsløsninger som gir dem stabilitet i livet. Det skal være trygt å leie bolig i Trondheim, og det må være mulig å drive seriøst og langsiktig som utleier. Et godt leiemarked trenger både kommunale, ikke-kommersielle og profesjonelle aktører, og flere boliger som er ment for utleie over tid. Trondheim trenger også aktive og velfungerende boligstiftelser. For å sikre et rettferdig boligmarked må det satses tungt på boligstiftelsene. Derfor vil SV:

- Opprettholde boligstiftelsene i Trondheim og støtte utvikling av ikke-kommersielle utleieboliger.
- Bygge opp en større allmennboligsektor ved å styrke boligstiftelsene og andre ikke-kommersielle boligaktører og legge til rette for flere allmennboliger på kommunale eiendommer og i nye byutviklingsprosjekter.
- Legge til rette for flere studentboliger og bruke kommunens eiendommer, planverktøy og samarbeid med Sit strategisk for å øke studentboligdekningen.
- Bedre rammevilkårene for profesjonell langtidsutleie, blant annet ved å utrede hvordan eiendomsskatten og andre rammevilkår kan tilpasses bedre.
- Begrense omfattende hyblifisering i områder der den fortrenger familieboliger og svekker bomiljøet.

- Kartlegge omfanget av kommersiell korttidsutleie og følge utviklingen i områder med press i leiemarkedet.

2.3 Kommunale boliger

Kommunale boliger skal gi alle som trenger det et trygt og godt hjem. Vi trenger nok boliger, men også riktige boliger for ulike behov og livssituasjoner, spredt over hele byen.

Barnefamilier skal så langt som mulig kunne bli boende i nærmiljøet sitt, og mennesker med behov for tilrettelegging eller oppfølging skal få et botilbud som faktisk fungerer. Derfor vil SV:

- Sikre flere kommunale boliger med god standard, og et leienivå som er til å leve med for mennesker med langvarige vanskeligheter i boligmarkedet.
- Gi større botrygghet i kommunale boliger gjennom lengre kontrakter når behovet for bolig er langvarig, og sikre at barn ikke må bytte skolekrets ved flytting.
- Sikre flere familieboliger, universelt utformede boliger og andre kommunale boliger tilpasset ulike behov.
- Sikre nok midlertidige boliger og plasser for akuttovernatting.
- Sikre mer ressurser til den boligsosiale oppfølgingen og hjelpe flere videre til en mer selvstendig og varig bosituasjon når det er mulig.
- Forvalte den kommunale boligmassen aktivt, ha minst mulig tomgang og sørge for at vi har boliger over hele byen.
- Sikre at ingen i Trondheim står uten tilbud om bolig.

3. Helse

SV vil ha en sterk offentlig helsetjeneste som gir god hjelp når folk trenger det, samtidig som vi satser mer på å forebygge sykdom og utenforskap. Tjenestene skal utvikles i tett samarbeid med ansatte og pasient- og brukerorganisasjonene.

For SV er nok folk til å jobbe med folk det viktigste grepet for å bedre helse- og omsorgstjenestene. Når flere skal få hjelp hjemme og bo hjemme lenger, må tjenestene som møter folk der de bor rustes opp med flere ansatte, riktig kompetanse og nok tid. Offentlige helsetjenester skal drives av det offentlige. SV vil utvikle privatisering og stanse markedsdialoger som legger til rette for ytterligere konkurranseutsetting av kommunale tjenester.

3.1 Folkehelse og forebygging

Den beste helsetjenesten er også den som bidrar til at færre blir syke. Forebygging må derfor skje gjennom hele livet og i hele kommunen. Gode helsestasjoner og skolehelsetjenester er viktige, men folkehelse skapes også gjennom kultur, frivillighet, idrett, gode nærmiljø og muligheten til å delta i fellesskapet.

Byen skal gjøre det enkelt å leve sunne liv. Nærhet til natur, grøntområder, gode gang- og sykkelveger legger til rette for hverdagsaktivitet og må derfor være en del av både folkehelsepolitikken og byutviklingen. God bemanning er samtidig avgjørende for at tjenester som skal forebygge problemer faktisk har kapasitet til å gjøre det. Derfor vil SV:

- Sikre god og tilstrekkelig bemanning i helse- og omsorgstjenestene.
- Styrke forebyggende tjenester som helsestasjonene, skolehelsetjenesten og Trondheimshjelpa.
- Legge bedre til rette for fysisk aktivitet, rekreasjon og tilgang til natur og nærmiljø.
- Avvikle prøveprosjektet med skjenking til klokka 03.00.
- Styrke det forebyggende arbeidet mot vaping og nikotinbruk.

3.2 Psykisk helse

Alle har en psykisk helse, og mange vil oppleve å streve i perioder av livet. Da skal hjelpen være lett å finne og komme tidlig, før problemene vokser seg større. SV vil styrke de kommunale lavterskeltilbudene, samtidig som mennesker med alvorlige eller langvarige psykiske helseutfordringer skal få den hjelpen de trenger.

Sterke fellesskap, aktivitet og sosial kontakt er viktig for den psykiske helsa. Frivilligheten og ideelle aktører spiller en viktig rolle i å forebygge ensomhet og utenforskap, men skal være et supplement til, aldri en erstatning for fagfolk og offentlige helsetjenester. Derfor vil SV:

- Øke kapasiteten i kommunens psykiske helsetjenester og lavterskeltilbud som gir hjelp uten krav om vedtak.
- Styrke ambulerende team.
- Sikre nok kommunale akutte døgnplasser for psykisk helse og rus.

- Styrke støttekontakttjenesten som et tilbud for aktivitet, deltakelse og sosialt fellesskap
- Øke bevilgningene til frivilligheten og frivilligsentralenes arbeid mot ensomhet og utenforskap.
- Gi mer forutsigbar driftsstøtte, framfor kortvarig prosjektstøtte, til ideelle tilbud som besøksvenner og andre varige tiltak mot ensomhet.
- Innføre fysiske selvmordsforebyggende tiltak som områdesikring og skilting.

3.3 En sterk offentlig kommunehelsetjeneste

Alle skal være trygge på at de får hjelp når de trenger det, uavhengig av størrelsen på lommeboka. SV vil bygge sterke offentlige fagmiljøer og bruke kommunens ressurser på ansatte og tjenester framfor konkurranseutsetting og kommersielle aktører. Fastlegeordningen og legevakta er grunnmur i kommunehelsetjenesten. Trondheim skal ha nok fastleger, og de som trenger akutt hjelp skal få rask hjelp på legevakta. Derfor vil SV:

- Sørge for at kommunens helsetjenester drives av det offentlige.
- Etablere flere kommunale fastlegekontor.
- Øke bemanninga på legevakta.

3.4 Kvinnehelse, svangerskap og barseltid

Kvinnehelse har altfor lenge fått for lite oppmerksomhet. Trondheim skal gå foran i arbeidet med kvinnehelse gjennom hele livet, fra ungdomstid og reproduktiv helse til arbeidshelse og overgangsalder. Kvinner skal møte tjenester som har tid, kapasitet og kunnskap til å gi god oppfølging.

Svangerskap og barseltid skal være trygt for hele familien. Helsestasjonene og jordmortjenesten må ha nok ansatte til å følge opp både mor, barn og partner, også når behovene handler om psykisk helse. Derfor vil SV:

- Etablere et kvinnehelsehus.
- Øke bemanninga på helsestasjonene med flere helsesykepleiere og jordmødre.
- Sikre at alle kvinner får tilbud om hjemmebesøk av jordmor kort tid etter fødsel.
- Styrke tilbudet om psykisk helsestøtte til både mor og partner under svangerskap og i barseltida.
- Etablere et eget tilbud på helsestasjon for partner i barselpermisjon.
- Sikre tilstrekkelige ressurser til det nye krisesenteret og et godt krisesentertilbud, også til kvinner i aktiv rus.
- Styrke arbeidet mot vold i nære relasjoner og arbeidet med selvmordsforebygging.

3.5 Studenthelse

Trondheim skal være en god by å studere og leve i. Studenter er en stor del av byens befolkning, men mange faller mellom tjenester som ikke er tilpasset en studenttilværelse. Kommunen må sammen med studentsamskipnaden sørge for et mer tilgjengelig og sammenhengende helsetilbud. Derfor vil SV:

- Jobbe for å etablere et studenthelsehus på campus.

- Øke støtten til SiT psykisk helsetilbud.
- Sikre fastlegekontor i regi av SiT på det nye studenthelsehuset.
- Øke aldersgrensa på helsestasjon for ungdom.

3.6 En trygg og god alderdom

Vi blir flere eldre i Trondheim. Det krever flere ansatte, flere sykehjemsplasser og tjenester som gjør det mulig å leve gode og selvstendige liv også når behovet for hjelp øker. Målet om at flere skal kunne bo hjemme lenger kan ikke bli et sparetiltak. Skal det være trygt og godt å bo hjemme, må hjemmetjenesten, avlastningstilbud, trygghetsalarm og andre tjenester som gjør dette mulig styrkes. Ensomhet er en økende utfordring blant eldre som vi må ta på alvor. Aktivitetstilbud, den kulturelle spaserstokken og øvrige tilbud må styrkes.

Samtidig trenger ikke alle eldre det samme. Trondheim skal utvikle flere boformer og tilbud som gir trygghet, aktivitet og fellesskap, og som motvirker ensomhet og funksjonstap. Derfor vil SV:

- Bygge flere sykehjemsplasser og utvide avlastningstilbudene og aktivitetstilbudene for eldre.
- Øke bemanningen i hjemmetjenesten.
- Gjøre trygghetsalarm gratis.
- Følge opp samboergarantien for å sikre at par som begge trenger plass på sykehjem får bo sammen.
- Utvikle alternative boformer for å motvirke ensomhet og opprettholde funksjon, som demenslandsby, eldrekollektiv, eller omsorgsboliger med mer praktisk bistand.
- Innføre 30-timers arbeidsuke for nattarbeidere i helse- og omsorgstjenestene, med sikte på å utvide det til andre yrkesgrupper innenfor helse og omsorg.

4. Arbeidsliv

SVs mål er et arbeidsliv for alle, fra ungdom til senior. Trondheim kommune er den største arbeidsgiveren nord for Dovre og skal være best på partssamarbeid, med et sterkt tillitsvalgsapparat og reell medvirkning for de ansatte. I Trondheim kommune skal alle ansatte kjenne seg verdsatt.

4.1 Bemanning

Trondheim kommune skal ta sitt ansvar som arbeidsgiver på alvor. Nok og riktig bemanning er nødvendig for å sikre tjenester til innbyggerne, og for å vokse og bli en bedre kommune å bo i, er det nødvendig med tilstrekkelig bemanning innenfor både velferdstjenestene og administrasjonen. Det er et hovedmål å være en attraktiv arbeidsgiver som både rekrutterer og beholder ansatte. Derfor vil SV:

- Sikre at kommunen opprettholder hele og faste stillinger som hovednormen i arbeidslivet.
- Sikre riktig og god bemanning i alle kommunale tjenester, som innebærer at kommunen må ha bedre oversikt over kompetansen som finnes, hvor den trengs, at kompetansen som finnes er passende, og at det jobbes systematisk med en slik kompetansekartlegging.
- Etablere en kommunal vikarpool.
- Sikre kompetanse i kommunal regi ved å bygge opp sterke tekniske fagmiljøer i stedet for å ty til unødvendig konsulentbruk eller kjøp av utilstrekkelig hyllevare.
- Sikre et reelt partssamarbeid om arbeidsvilkår på alle nivå i kommunen.

4.2 Ansattes medvirkning

Trondheim kommune skal være en arbeidsgiver som tar de ansatte på alvor. Ansatte er nøkkelen til gode tjenester, de må være toneangivende i endringsprosesser og utvikling av velferden. De ansatte skal oppleve tillit, faglig handlingsrom og innflytelse over egen arbeidshverdag. Mindre detaljstyring, kontroll og unødvendig rapportering skal gi mer tid til kjerneoppgavene. Derfor vil SV:

- Være en foregangskommune innen partssamarbeid for å sikre et seriøst og inkluderende arbeidsliv.
- Opprette flere møteplasser mellom kommunen og fagorganisasjonene.
- Gå i dialog med ansatte og tillitsvalgte om hvilke rapporteringskrav og unødvendig byråkrati som kan reduseres for å gjennomføre en reell tillitsreform.
- Jobbe for at ledere i Trondheim kommune må få like rammer til å drive god ledelse. Det må være tilstrekkelige økonomiske rammer til å være en god leder, lederne må få systematisk lederstøtte og ikke ha lederansvar for for mange ansatte.
- Sikre god opplæring i hovedavtalen og samarbeid med tillitsvalgte på alle ledelsesnivå i kommunen.
- Trondheim kommune må sikre at gevinster fra nye løsninger kommer de ansatte til gode, og ikke forsvinner til andre investeringer, infrastruktur, byråkratisering eller budsjettkutt.
- Involvere kommunens ansatte i beslutninger og utvikling av nye verktøy og systemer som Trondheim kommune tar i bruk

4.3 Et trygt og inkluderende arbeidsliv for alle

Trondheim kommune skal være kommunen der det lønner seg å bidra, våre ansatte er vår største ressurs og det er de som kjenner tjenestene best. Ansattes kreativitet, initiativ og ideer ønskes velkommen i tjenesteutviklinga. Trondheim kommune skal ha en åpen og trygg ytringskultur, der ansatte opplever at de kan delta i offentligheten og si fra om kritikkverdige forhold uten frykt for negative konsekvenser. Derfor vil SV:

- Føre en aktiv livsfasepolitikk som gjør det lettere å stå i arbeid gjennom hele livet. Dette innebærer blant annet å:
 - Gi småbarnsforeldre fem ekstra feriedager i året.
 - Gi ansatte over 57 år fritak fra nattarbeid uten lønnstrekk.
 - Utarbeide en handlingsplan for kvinners arbeidshelse.
 - Innføre 30-timers arbeidsuke i særlig utsatte sektorer.
- Sette av midler til likelønnsjakt i lønnsoppgjørene.
- Tilrettelegge for fagutvikling, veiledning og kompetanseheving hos ansatte.

Sterke fellesskap

Små forskjeller danner grunnlaget for å bygge sterke fellesskap. Sterke fellesskap forebygger utenforskap, forsvaret demokratiet og gjør samfunnet mer robust i kriser. I Trondheim skal alle føle seg velkomne og ha like muligheter, uansett tro, etnisitet eller kulturell bakgrunn. Vi skal forebygge utenforskap, bekjempe fattigdom og gi gode tilbud til dem som har falt utenfor. Kultur og idrett er grunnleggende i et godt samfunn og hvis folk deltar her, vil også flere være en del av sterke fellesskap. Kommunen skal ta et stort ansvar for å styrke frivilligheten som har plass til alle.

I en urolig tid er sterke fellesskap grunnleggende. Demokratier bygges ned og tek-giganter har for stor makt i samfunnet. Disse trendene møter vi best ved å bruke våre felles ressurser, kompetansen vi besitter og bygge videre på det grunnleggende fundamentet for et godt og trygt samfunn: demokratiet og deltakelsen i det.

5. Fellesskap og inkludering

Trondheim skal være en by med plass til alle. Alle mennesker skal møtes med respekt og få mulighet til å leve frie, trygge og selvstendige liv. Fellesskapets tjenester skal være gode, tilgjengelige og i offentlig regi, og hjelpen skal være der når folk trenger den.

Kommunen har et særlig ansvar for mennesker som står i krevende livssituasjoner. God forebygging og tidlig hjelp kan hindre at små problemer vokser seg store. Samtidig skal de som trenger mer hjelp få det de trenger. Kommunen skal kommunisere klart og forståelig, slik at alle kan forstå sine rettigheter og finne fram i tjenestene.

5.1 Fattigdomsbekjempelse

Fattigdom handler ikke bare om hvor mye penger man har, men også om trygghet og forutsigbarhet i hverdagen. Ustabile boforhold, uforutsigbar økonomi og usikkerhet om når hjelpen kommer, skaper levekårsstress som rammer både voksne og barn.

Ansatte i NAV skal ha tid og ressurser til å drive sosialfaglig arbeid, forebygge problemer og hjelpe mennesker videre. Kommunen skal hjelpe flere inn i arbeidslivet, blant annet gjennom kvalifisering og fleksible utdanningsløp i samarbeid med NAV og utdanningsinstitusjonene. Derfor vil SV:

- Øke sosialhjelpssatsene til SIFO-nivå.
- Sørge for at sosialhjelpsmottakere mottar barnetillegg for samtlige barn i en familie.
- Øke bemanningen i kommunalt NAV slik at ansatte får mer tid til sosialfaglig arbeid, forebygging og tett oppfølging.
- Styrke gjeldsrådgivingen og den økonomiske veiledningen.
- Satse særlig på tett oppfølging av unge voksne for å forebygge langvarig utenforskap.

5.2 Barne- og familietjenesten

Barn og familier skal få hjelp tidlig. Barnevernet og Barne- og familietjenesten må ha kapasitet til å arbeide forebyggende, samtidig som barn med behov for omfattende hjelp skal få trygg og god oppfølging. Bemanningen må ta hensyn til hvor krevende sakene er, ikke bare hvor mange saker hver ansatt har. Derfor vil SV:

- Gjennopprette og videreutvikle byomfattende ressurstjenester innenfor barne- og familietjenesten.
- Sikre at bemanningsnormen i barnevernet tar hensyn til sakskompleksitet, ikke bare antall saker.
- Styrke forebyggende og lett tilgjengelige tilbud som Trondheimshjelpa.
- Styrke oppfølgingen og avlastningen av fosterfamilier, slik at flere kan og vil være fosterhjem.
- Styrke uteseksjonen.

5.3 Rus

Kommunen har et stort ansvar for mennesker med rusmiddelproblemer. Trygge boforhold, tilgjengelige tjenester og tett oppfølging er avgjørende for at mennesker skal kunne få bedre liv og nødvendig behandling. Tjenestene må henge godt sammen, og koordineringen til de ulike tilbudene i regi av spesialisthelsetjenesten er avgjørende. Samtidig skal kommunen også forebygge rusproblemer blant barn og unge og sørge for god støtte til pårørende. Derfor vil SV:

- Sikre etablering av brukerrom i Trondheim.
- Kraftig trappe opp byggingen av rusboliger og sikre et differensiert botilbud tilpasset ulike behov.
- Ha beredskap for varmestue i perioder med sterk kulde.
- Forbedre tjenestene i bolig for rusmiddelavhengige, blant annet med tilbud om mat.
- Videreutvikle samarbeidet mellom kommunen og tverrfaglig spesialisert behandling (TSB), for å sikre et helhetlig ettervern.
- Styrke ambulante og oppsøkende tjenester for mennesker med alvorlige og sammensatte rus- og psykiske helseutfordringer.
- Utvikle mer helhetlige og koordinerte tjenester, etter modell fra Gamle Osloveg 2.
- Videreutvikle tilbudet til pårørende.
- Styrke det forebyggende arbeidet mot rusbruk blant barn og unge.

5.4 Likeverdig tilgang på samfunnet

Mennesker med funksjonsnedsettelse skal kunne leve frie og selvstendige liv og ha reell innflytelse over tjenestene de mottar. Kommunen må sikre systematisk brukermedvirkning og tjenester som tar utgangspunkt i den enkeltes ønsker og behov. Tjenestene må ses i sammenheng gjennom hele livet, og særlig overgangene mellom tjenester for barn og voksne må bli tryggere. Derfor vil SV:

- Øke grunnbemanninga i bo- og aktivitetstilbudet

- Beholde BOA i offentlig regi og stille krav om tariffavtale der kommunen kjøper tjenester.
- Bygge flere avlastningsplasser.
- Sikre bedre overganger mellom HOA og BOA.
- Prøve ut borettslagsmodeller og andre boformer som gir mennesker med utviklingsvariasjoner større selvbestemmelse.
- Styrke BPA-ordningen og sikre at den praktiseres i tråd med intensjonen om frihet og selvbestemmelse.
- Utarbeide en strategi for hvordan kommunen skal oppfylle FNs konvensjon for personer med funksjonsnedsettelse (CRPD).
- Systematisere brukermedvirkningen i utviklingen av kommunale tjenester.

5.5 Inkludering og flyktningarbeidet

Mangfold beriker Trondheim. Mennesker som kommer til byen vår skal få mulighet til å delta i arbeids- og samfunnslivet, lære norsk og bruke kompetansen de allerede har. Utdanning og arbeidserfaring fra andre land må verdsettes bedre, og veien til kvalifisering og arbeid må bli kortere.

God integrering krever sterke offentlige tjenester, frivillighet og møteplasser som bygger fellesskap. Trondheim trenger et tydelig bindeledd mellom kommunen, minoritetsmiljøer, tros- og livssynssamfunn og frivilligheten. Kommunen skal gå foran som arbeidsgiver og sørge for mangfold i kommunens rekruttering av ansatte og ledere. Derfor vil SV:

- Reetablere et flerkulturelt dialogsenter som bindeledd mellom kommunen, minoritetsmiljøer, tros- og livssynssamfunn og frivilligheten.
- Sikre praksisplasser, voksenopplæring og kvalifiseringsløp som gir reelle muligheter til faglært arbeid, og arbeide for raskere godkjenning av utdanning og kompetanse fra andre land.
- Arbeide aktivt for mangfold i kommunens rekruttering og for at flere med innvandrerbakgrunn får lederstillinger.
- Styrke flyktningshelseteamet og sikre god helsehjelp til mennesker i asylmottak, med kompetanse på blant annet psykisk helse, vold i nære relasjoner og æresrelatert vold.
- Styrke lavterskel, oppsøkende og koordinerende tjenester, blant annet BFT og Uteseksjonen, og sikre bedre samarbeid mellom tjenester og forvaltningsnivåer.
- Sikre at mennesker i asylmottak har tilgang til kollektivtransport og mulighet til å delta i aktiviteter og samfunnsliv.
- Videreutvikle krisesenterets tilbud til mennesker med minoritetsbakgrunn og sikre nødvendige språk- og tolkeressurser.
- Arbeide for at papirløse får mulighet til fast bolig, arbeid og nødvendig økonomisk trygghet.
- Styrke frivillige og ideelle organisasjoner som bidrar til inkludering, og at kommunen stiller krav til kvalitet.
- Videreutvikle Fribyen Trondheim, ta imot flere kunstnere gjennom Fribyordningen og øke kommunens støtte til arbeidet.

5.6 Ingen ungdommer skal falle utenfor

Alle ungdommer skal ha mulighet til å høre til i et trygt fellesskap. Arbeid, fritidsaktiviteter og trygge voksne er viktig for å forebygge utenforskap og kriminalitet. Kriminelle miljøer rekrutterer stadig yngre barn, også gjennom digitale plattformer. Derfor må kommunen være til stede der ungdommene er, fange opp problemer tidlig og ha gode tilbud også på kveldstid.

Den første jobben gir ungdom arbeidserfaring, egne inntekter og en viktig referanse på CV-en. Trondheim kommunes "Ung i jobb" gir ungdom mellom 16 og 18 år arbeidserfaring i blant annet helse, oppvekst og bydrift. SV vil gi flere ungdommer muligheten til å få sin første jobb gjennom kommunen og i samarbeid med næringslivet. Derfor vil SV:

- Utvide tiltaket Ung i jobb og øke antallet plasser.
- Utvide ordningen til å også omfatte deltidsstillinger gjennom året.
- Samarbeide med næringslivet om å inkludere private arbeidsplasser i Ung i jobb, etter modell fra Oslo kommune.
- Styrke uteseksjonen og det oppsøkende arbeidet blant ungdom.
- Etablere en ny fritidsklubb hvert år, i tillegg til å forlenge åpningstida.

6. Kultur og idrett

Trondheim skal være en by som bruker kunst og kultur til å fremme deltakelse, inkludering og utvikling av byen. Demokratiet forutsetter et bredt ordskifte der alle slags ytringer kommer fram. Det er derfor helt avgjørende at vi sikrer en kunstnerisk frihet for alle innenfor kunst- og kulturfeltet. Et godt kulturtilbud er helsefremmende, et verktøy for mangfold og mot ulikhet og ensomhet. Trondheim SV ønsker å bruke kulturelle uttrykk aktivt for å skape en bedre kommune å bo i.

6.1 Tilgjengelighet for alle

Kunst- og kulturopplevelser skal være tilgjengelig for alle. Klasse, økonomi og tradisjoner avgjør i mange tilfeller om den enkelte tar i bruk den store bredden av aktiviteter og tilbud som kulturlivet gir. Trondheim kommunale kulturskole har lange ventelister og må få økte bevilgninger dersom dette skal være et tilbud til alle barn uavhengig av økonomisk bakgrunn. Derfor vil SV:

- Ha flere friplasser i kulturskolen og redusere ventelistene.
- Prioritere fritidsklubbene, ha mer åpningstid i helgene og feriene.
- Sørge for at frivillige aktører har tilstrekkelig midler og tilgang på areal til å sikre flere lavterskel kulturtilbud som er tilgjengelig for alle.
- Styre og videreutvikle dirigentstøtteordningen og instrumentfondet for skolekorps.
- Bidra til livslang deltakelse i kulturlivet for alle.

6.2 Kultur til hele kommunen

Kultur er mer enn underholdning. Kultur skaper fellesskap, livskvalitet, folkehelse og tilhørighet. Kultur skaper møteplasser for alle, og det er helt sentralt at Trondheim kommune bygger ut kulturtilbudet i hele byen. Bibliotekene er en viktig del av den kulturelle og demokratiske grunnmuren i Trondheim. SV vil styrke folkebibliotekene og utvikle bibliotektilbudet i bydelene, slik at flere har et godt bibliotek i nærheten av der de bor. Derfor vil SV:

- Sikre at 3% av kommunebudsjettet brukes på kultur gjennom hele perioden.
- Ha forutsigbare ordninger for alle kommunens kulturaktører.
- Bygge nytt museum for kunst og design på Leutenhaven.
- Videreføre og øke dagens støtteordninger, og sørge for at også tilskuddene til driftsstøtte økes.
- Sørge for at kulturelle møtepunkter blir tilgjengelig over hele kommunen.
- Etablere et eget bibliotek for ungdom, med plass til lesing, kreativ utfoldelse og sosiale aktiviteter etter modell fra Biblo på Tøyen.
- Etablere et bibliotek på satsningsområdet Tempe og Sorgenfri.

Dissens 4:

En del av komiteen bestående av Tord Talmo og Tiffany Otis vil stryke linje 575.

6.3 Inkluderende og tilgjengelige lokaler

Trondheim kommune skal sikre tilgjengelige lokaler for produksjon, øving og fremføring for frivilligheten. Dette sikres både gjennom å tilgjengeliggjøre kommunale lokaler, og sikre bedre utnyttelse av lokalene vi allerede har. Derfor vil SV:

- Oppgradere og tilgjengeliggjøre øvingslokaler til frivilligheten.
- Innføre husleiekompensasjonsordning på de profesjonelle scenene.
- Støtte under produksjonslokaler og rekrutteringsarenaer for å sikre nyskaping, aktivitet og rekruttering i kulturlivet.
- Omforme og rehabilitere flere bygg for å gjøre dem tilpassa kulturformål over hele kommunen.
- Involvere lokalt kulturliv i planleggingen av bygging og renovering av offentlige bygg.
- Bygge livssynsnøytralt seremonirom.

6.4 Kultur som arbeidsplass

Kulturpolitikk er også arbeidslivspolitik. Utover å engasjere mange mennesker som deltar i kulturaktiviteter, er det også levebrødet til en rekke mennesker i Trondheim. Et aktivt kulturliv bidrar til aktivitet i arbeidslivet. På samme måte gir kultur ringvirkninger på annet næringsliv, som middagsgjester og hotellovernattinger i forbindelse med konserter og festivaler. Trondheim kommune må utnytte det eksisterende, og utvikle nye kulturattraksjoner for å sikre både helse, livsglede og arbeidsplasser. Derfor vil SV:

- Styrke arbeidsfellesskapene innenfor kultursektoren.
- Opprette flere møtepunkter for erfaringsutveksling og samarbeid i særlig film og spillbransjen.
- Styrke kulturskolen.
- Sikre at Trondheim kommune aktivt bidrar til at det profesjonelle kulturlivet har vilkår for gode arbeidsvilkår, utvikling og støttefunksjon for det frivillige kulturlivet.
- Bidra til et seriøst arbeidsliv i kultur- og arrangementbransjen. Ved innkjøp av tekniske tjenester til konserter, festivaler og arrangement skal kommunen stille krav om tariffavtale og som et minstekrav at virksomheten følger arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid, hvile og HMS.
- Sikre at frilansere og selvstendige kulturarbeidere får lønn og honorar i tråd med gjeldende tariffavtaler eller anbefalte satser når arrangementer mottar kommunal støtte.

6.5 Idrett, friluft og frivillighet

Idrett, friluftsliv og frivillighet skaper fellesskap, mestring, bedre helse og gode nærmiljø. Alle skal ha mulighet til å delta, uavhengig av økonomi, funksjonsevne, alder eller bakgrunn. Derfor vil SV prioritere breddeidretten, egenorganisert aktivitet og frivilligheten.

Idrett og fysisk aktivitet for alle

Det skal være enkelt å være fysisk aktiv i Trondheim. Økonomi skal ikke være en barriere i Trondheim og vi vil styrke utlånsordninger for utstyr og støtte idrettslag som arbeider med inkludering. Det må sikres at nye anlegg fordeles bedre i hele kommunen, det må være kort

veg til idrettsanlegg, haller, baner og aktivitetsflater slik at flest mulig kan reise dit til fots, på sykkel eller med kollektivtransport. Derfor vil SV:

- Bygge flere bredde- og nærmiljøanlegg og aktivitetsflater der folk bor, og sikre en bedre geografisk fordeling av idrettsanlegg i hele Trondheim.
- Fortsatt støtte idrettslag som bygger og drifter egne anlegg.
- Prioritere vedlikehold, rehabilitering og bedre utnyttelse av eksisterende idrettsanlegg.
- Vurdere å kjøpe idrettsbygget på Dragvoll når NTNU flytter til Gløshaugen.
- Sikre mer halltid for studenter.
- Styre idrettslagets rammevilkår, særlig støtteordninger for inkluderings tiltak og utstyrs kjøp.
- Bygge bydelsbasseng på østsida av byen og en flerbruks-ishall på sørsida.
- Videreføre dagens ordning med gratis hall- og baneleie.
- Bidra til livslang deltakelse for alle.

Friluftsliv for alle

Alle skal ha kort vei til natur og gode muligheter for friluftsliv i nærmiljøet. SV vil ta vare på marka, fjorden, Nidelva og grønne områder, og sikre bedre tilgang til naturen for alle. Tilrettelegging skal gjøre naturen mer tilgjengelig, samtidig som naturverdier og naturpregede stier bevares. Derfor vil SV:

- Sikre og vedlikeholde et sammenhengende turvei- og stinett, med korte avstander fra boligområder til turmuligheter.
- Sikre at tilgangen til Trondheimsfjorden ikke blir privatisert og forbeholdes offentligheten.
- Gjøre viktige turveier tilgjengelige med flere benker og hvileplasser.
- Begrense motorisert ferdsel i naturen.
- Forby privat fyrverkeri og etablere støtteordning for bydelsvise fyrverkeri i regi av organisasjoner eller lignende.
- Styrke stinettet og tilrettelegge ferdselen i marka på naturens premisser.

7. Demokrati og beredskap

Verden er i endring, og den endringen berører også Trondheim. Teknologisektoren tar mer kontroll over livene våre, den internasjonale storpolitikken forandrer seg, klimaendringene utvikler seg, og vi må forberede oss på den framtiden som kommer. Vi må være forberedt på krise og sikre at beredskapen og de grunnleggende tjenestene alltid fungerer.

7.1 Demokrati og medvirkning

Demokrati og medvirkning er grunnleggende i samfunnet vårt. Innbyggerne må ha tilgang og innsikt i planer og kommunens saker. Innsyn er avgjørende for å sikre gode medvirkningsprosesser og reell påvirkningsmulighet. Kommunen skal være åpen og lyttende, ha aktiv innbyggermedvirkning og tidlig involvering, særlig i plan- og byggesaker. I tillegg skal Trondheim bli best på partssamarbeid. Derfor vil SV:

- Avvikle parlamentarismen, sørge for mer åpenhet, informasjonsdeling, tidlig involvering, og styrking av partssamarbeidet.
- Sikre innflytelse på kommunens tjenester ved at vi beholder offentlig eierskap og står til ansvar for kvaliteten på tilbudene.
- Tilgjengeliggjøre informasjon og beslutninger for å sikre åpenhet og medvirkning.
- Ha systematisk medvirkning av alle brukere i kommunen.
- Sikre et lobby- og gaveregister i Trondheim.
- Trondheim kommunes innkjøp og handel skal være etisk forsvarlig og bidra til en stabil og trygg verden.

7.2 Beredskap:

Trondheim kommune må være rustet til å løse komplekse utfordringer. I dag klarer ikke mange å sørge for en tilstrekkelig egenberedskap, og da er det viktig at samfunnet trår til med hjelp. Beredskap er vårt alles felles ansvar, men som kjerneaktør skal kommunen tenke langsiktig og ha kompetansen, planene og løsningene klare. Vi må rette flere ressurser mot forebygging og løsningene for når krisen inntreffer. Derfor vil SV:

- Bygge solidaritetsberedskap: flere fellesløsninger for beredskaps- og krisesituasjoner med beredskapspunkter i alle bydelene.
- Sikre og bygge opp kjernemiljøene i kommunen.
- Trondheim skal ta sin del av ansvaret for samfunnets kunnskapsberedskap. Vi skal utvikle kommunens interne kompetansemiljøer og øke samarbeidet med akademia og næringslivet.
- Sikre tilstrekkelig bemanning i alle kritiske etater.
- Sikre nødstrøm og alternativ varme på alle kritiske kommunale institusjoner.
- Etablere en løsning for varmestue for bostedsløse og øvrig befolkning ved lengre strømbrudd.
- Jobbe for etablering av beredskapsbutikker i Trondheim.
- Øke selvforsyningsgraden av mat.
- Oppgradere byens vann-, avløps- og rensesystemer.

7.3 IKT-politikk:

Trondheim kommune må ta større kontroll over egne digitale systemer og data. Avhengighet av store teknologiselskaper gjør oss sårbare i en urolig verden og bidrar til å konsentrere makt hos noen få aktører. SV vil gjøre Trondheim til en foregangskommune for demokratisk kontroll over teknologi, personvern og digital selvstendighet. Samtidig skal digitale løsninger gjøre arbeidshverdagen enklere for kommunens ansatte og tjenestene bedre for innbyggerne. Derfor vil SV:

- Redusere kommunens avhengighet av de store teknologiselskapene gjennom økt bruk av norsk og europeisk teknologi, åpen kildekode og løsninger som hindrer leverandørbinding.
- Investere i digitale verktøy som forenkler arbeidshverdagen for ansatte, sikrer bedre samhandling mellom systemer og gir innbyggerne bedre tjenester.
- Styrke kommunens egen IKT-kompetanse og kontroll over digitale systemer og data, og prioritere åpne løsninger som ivaretar personvern og offentlig eierskap.
- Sikre ansatte nødvendig opplæring i bruk av kunstig intelligens.
- Utarbeide tydelige retningslinjer for bruk av digitale verktøy og kunstig intelligens i kommunen.
- Motvirke digitalt utenforskap.

Dissens 5:

Et mindretall i komiteen bestående av Andreas O. Jansen vil endre punktene på linje 703-707 til:

- Styrke teknologisektorene som ivaretar og utvikler løsningene for samfunnet vårt ved å benytte mer norsk og europeisk teknologi, samt bygge opp mer kompetanse og teknologi i kommunen, bruk av åpen kildekode og forhindre leverandørbinding.
- Investering i datateknologi skal gjøres for å møte et felles mål om bedre og mer presise tjenester og verktøy for kommunens ansatte og innbyggere, samt sikre vår selvstendighet og uavhengighet.

Samt legge til på linje 714:

- Planlegge for og igangsette arbeidet med å koble Trondheim kommune av de amerikanske teknologiselskapene.
- Trondheim kommunes løsninger skal være etisk forsvarlige, og forhindre at kommunen bidrar til monopolvirksomhet og maktkonsentrasjon i teknologisektoren.

Samt fjerne linje 710.

Forklaring fra Jansen:

Presisere at kompetansemiljøene på drift og IT-utvikling internt i kommunen skal bygges videre på, samt at kommunen skal *utvikle egne tilpassede systemer der dette er egnet*.

Være tydelig på at eksisterende løsninger og brukervennlighet ikke skal trumfe teknologisk selvstendighet.

Åpen kildekode og åpne løsninger betyr ikke implisitt distribuert kontroll over den teknologiske utviklingen; vi behøver derfor et eget punkt om at kommunen ikke skal bidra til maktkonsentrasjon og monopolisering av teknologiutviklingen i privat sektor.

Alvorlighetsgraden må understrekes. Trondheim kommunes data er i dag håndtert av amerikansk programvare underlagt amerikansk lovgivning som gir amerikanske myndigheter tilgang til dataene.

Kunnskap og opplæring i hvordan ny teknologi fungerer er dekket i linje 711. Kommunen må ikke pålegge ansatte å ta i bruk kunstig intelligens.

7.4 Styling og økonomi

Kommunens økonomistyring skal sikre gode tjenester for innbyggerne. God og ansvarlig styring handler om å investere i tjenestene og innbyggerne. Disposisjonsfondet skal være en sikkerhet for kommunen, men skal ikke vokse i det uendelige samtidig som at det spares unødvendig mye i tjenestene. Derfor vil SV:

- Justere målene for gjeldsgrad og disposisjonsfond slik at de ligger nærmere anbefalte nivåer, og bruke det økte økonomiske handlingsrommet på velferd og tjenester.
- Ha høy eiendomsskatt med høyt bunnfradrag.
- Åpne for å bruke nettoavkastninga fra kommunens kraftfond til drift.

7.5 Trondheim som solidaritetskommune

Trondheim er og skal utvikle seg videre som mangfoldig og flerkulturell kommune. Trondheim skal lede an i arbeidet for en demokratisk, solidarisk og mangfoldig verden gjennom internasjonalt samarbeid og vise solidaritet og bidra til kulturutveksling blant annet gjennom et aktivt samarbeid med vennskapsbyene våre. Kommunens fondsplasseringer må brukes som et instrument for en mer miljøvennlig og rettferdig verden. Trondheim kommune skal stå i solidaritet med Ukraina og bidra til å støtte deres frihetskamp. Derfor vil SV:

- Utvikle samarbeidet med alle vennskapsbyene gjennom skoleprosjekter, utvekslinger og felles kulturelle prosjekter.
- Utvikle samarbeidet med Ramallah.
- Trekke kommunens fond ut av all fossil energi.
- Ta tydelig avstand fra brudd på folkeretten og trekke kommunens fond ut av selskaper som bidrar til å opprettholde krigføring eller ulovlig okkupasjon.
- Støtte Ukraina med materiell som kan bidra til å styrke sivilsamfunnet.

Framtidas Trondheim

I et Trondheim med små forskjeller og sterke fellesskap tror innbyggerne på fremtida. De ser muligheter og har energien og viljen til å jobbe for at Trondheim skal være en by alle ser opp til.

I Trondheim skal folk ønske å studere og bli boende, og alle besøkende skal bli inspirert. Vi skal være en foregangskommune på god byutvikling, for utbygging av sporvei og vern av natur og miljø. Trondheim skal være en by vi ønsker å bo i, der folk kan se for seg en framtid for seg og barna sine, en by der vi kan utfolde oss og være en del av gode fellesskap i hele livet.

8. Byutvikling

Byutvikling handler om mer enn hvor og hvor mye vi bygger. Valgene vi tar former hvordan byen fungerer, oppleves og brukes i mange tiår framover. SV vil utvikle Trondheim med kvalitet, langsiktighet og respekt for det som gjør ulike steder gode å bo og leve i.

Kommunen skal ta en aktiv rolle i utviklingen og sørge for at fellesskapets interesser veier tungt når byen endres.

8.1 Bærekraftig byutvikling

Trondheim skal utvikle seg uten å bygge ned natur og matjord. Vi skal bruke grå arealer bedre, ta vare på byggene vi allerede har og stanse spekulativt forfall. Fortetting skal gjøre bydelene bedre, ikke bare gi flere boliger. Hensynet til naturen, etablering av møteplasser og kulturarenaer skal være med i planleggingen fra begynnelsen av, og utbygging skal ikke ødelegge viktige naturverdier, grønne korridorer eller arealer som myr og dyrka mark.

Trondheim må rustes for mer styrtregn, flom, skred, erosjon og stigende havnivå, det må være en naturlig del av all utviklingen i byen. SV vil bruke naturen som en del av løsningen, med flere trær, åpne bekker, våtmark og grønne områder som holder igjen vann og gjør byen bedre å bo i hver dag. Derfor vil SV:

- At konsekvenser for klima og miljø skal vektes tungt i alle arealplaner.
- Prioritere utbygging og fortetting på allerede nedbygde og grå arealer.
- Sikre null nedbygging av matjord.
- Bevare sammenhengende grønne korridorer og gode naturområder nært der folk bor, og bevare fjorden synlig og tilgjengelig for alle.
- Verne markaområdene mot utbygging.
- Ta vare på kommunens egne bygg, og vurdere rehabilitering eller transformasjon når behovene endrer seg.
- Stanse spekulativt forfall i bevaringsområder ved å ikke tillate at bygg som forfaller erstattes med vesentlig annerledes bygg.
- Ha en helhetlig plan for klimatilpasning som tar høyde for blant annet styrtregn, flom, skred, stigende havnivå, og som strekker seg langt fram i tid.
- Gjøre klimatilpasning til en del av oppgradering av gater, parker og kommunale bygg.

8.2 En levende by

En levende by består av gode nabolag og byrom som gjør det attraktivt å bo, møtes og bruke byen. Trondheim skal ha varierte nabolag, et sentrum med plass til både hverdagsliv og familieliv, og offentlige rom som inviterer til aktivitet og møter mellom mennesker. En levende Midtby med flere folk, gode møteplasser og attraktive byrom gir også bedre vilkår for handel, servering og annet næringsliv. Byen skal utvikles sammen med dem som bor i og bruker den. Derfor vil SV:

- Legge bedre til rette for fastboende og familieliv i sentrum.
- Planlegge varierte nabolag i hele byen, med boliger for mennesker med ulik inntekt og i ulike livsfaser.
- Bygge videre på de eksisterende områdesatsingene.
- Kreve aktive fasader og kantsoner på gateplan i alle prosjekter, med vinduer, innganger, vegetasjon og andre elementer som skaper liv langs gata.
- Gjøre det enklere og billigere for kafeer, restauranter og andre virksomheter å bruke fortau og kommunale utearealer til uteservering, arrangementer og aktivitet.
- Skape flere tilgjengelige og attraktive møteplasser for mennesker i alle aldre, med rom for lek, aktivitet, opphold og hvile, og legge til rette med benker, offentlige toaletter og strømuttak der det er egnet.
- Etablere flere lekeplasser i Midtbyen, særlig i tilknytning til kafeer, restauranter og andre steder folk møtes.
- Bruke kunst og design aktivt i offentlige rom, blant annet gjennom samarbeid med studenter, kunstnere og designere om gatemøbler og installasjoner.
- Gi mer areal og bedre framkommelighet til gående og syklende.
- Etablere flere gågater og bilfrie byrom.
- Gjøre Midtbykjernen bilfri på søndager.

8.3 Kommunen som aktiv planlegger

Kommunen skal være en aktiv planlegger som setter retning for utviklingen av byen. Vi skal bestille kvalitet, se større områder i sammenheng og bruke kommunens egne eiendommer strategisk. Trondheim skal utvikles med gode nabolag, sterke bydels- og lokalsentre og arkitektur som bygger videre på stedets kvaliteter. Derfor vil SV:

- Styrke Byarkitekten og bruke Byarkitekten tidligere i dialog med utbyggerne og i viktige plan- og byggesaker.
- Videreutvikle arkitekturstrategien, og legge den til grunn for alle planer.
- Legge mer premisser gjennom kommunale områdeplaner, slik at boliger, grøntarealer, møteplasser, mobilitet og andre behov kan løses på tvers av tomter.
- Sikre forutsigbar og rettferdig fordeling av kostnader for infrastruktur mellom utbyggere.
- Planlegge etter prinsippet om 10-minuttersbyen, slik at flere daglige behov samt sosiale og kulturelle møteplasser kan nås til fots eller på sykkel og hverdagslogistikken blir enklere.
- Ikke tillate nye eller utvidede kjøpesentre utenfor Midtbyen.
- Lage en langsiktig strategi for kommunens eiendommer, slik at de brukes strategisk for å nå boligpolitiske-, sosiale- og byutviklingsmål.
- Bydelskjernene skal ha sin egen arkitektur, skala og identitet, og utvikles kompakt.

- Gi innbyggerne større innflytelse over utviklingen av egne nabolag, og bruke deltakende byutvikling når parker, torg, gater og andre viktige nærmiljø skal endres.

8.4 Nyhavna

Nyhavna skal bli en mangfoldig bydel for hele Trondheim, med boliger for ulike mennesker, sterke kulturmiljøer, gode offentlige tilbud og sjøen som en del av bylivet. Kommunen er en stor eier på Nyhavna og skal bruke eierskapet for å sikre kvalitet og fellesskap gjennom hele utviklingen av bydelen. Derfor vil SV:

- Bruke eierstyringen av Nyhavna Utvikling aktivt for å sikre de politiske målene for bydelen.
- Ta vare på Nyhavnas kulturminner og industrielle særpreg og bruke dem i utviklingen av den nye bydelen.
- Bygge ikke-kommersielle utleieboliger på Nyhavna og sikre en variert boligsammensetning samt varierte boformer
- Sikre at skole, idrettsarealer, studentboliger, parker, møteplasser og annen sosial infrastruktur kommer på plass i takt med boligbyggingen.
- Sikre gode og langsiktige vilkår for dagens og nye kulturaktørene på Nyhavna, med plass til produksjon, øving og visning.
- Arbeide for en akustisk konsertsal på Nyhavna i samarbeid med Luftforsvarets Musikkorps.
- Realisere ambisjonen om Nyhavna som nullutslippsbydel.
- Si nei til høyhus på Nyhavna.
- Åpne Nyhavna mot sjøen, sikre offentlig tilgang til kaikantene og utvikle gode møteplasser langs vannet.
- Realisere det planlagte offentlige sjøbadet på Strandveikaia.

9. Mobilitet

Trondheim skal være en by der det er enkelt, trygt og miljøvennlig å komme seg fram. Flere må kunne gå, sykle og reise kollektivt, samtidig som de som er avhengige av bil skal komme seg fram. Alle barn skal ha en trygg skolevei, og kollektivtilbudet skal være et reelt alternativ til bilen i hele byen. Biltrafikken er den største kilden til CO₂-utslipp, og å redusere biltrafikken er avgjørende for å få ned utslippene i Trondheim.

9.1 Framtidens kollektivtransport

SV vil satse langsiktig på skinnegående transport og bygge ut med mål om at skinnegående transport kan erstatte flere av dagens metrobustraseer. Samtidig må busstilbudet utvikles med flere tverrgående forbindelser mellom bydelene, slik at ikke alle reiser må gå gjennom Midtbyen. Derfor vil SV:

- Utvide trikken til Lade og i en eventuell Byåstunnel.
- Jobbe for 15-minuttersavganger på Trønderbanen, slik at den fungerer som flytog.
- Etablere flere tverrgående busslinjer og utnytte ringsystemet bedre.
- Forbedre tilbudet om pendlerparkering ved viktige kollektivknutepunkt utenfor bykjernen.
- Drive kollektivtransporten i offentlig egenregi.
- Sikre gratis kollektivtransport for barn og unge.
- Sikre at prisene på kollektivtransport holdes lave for alle.

9.2 Sikre en trygg by

Mindre biltrafikk, lavere fart og tydeligere skille mellom trafikanter er viktige grep for å sikre en tryggere by. Når biltrafikken reduseres ett sted, skal vi ikke bare flytte problemene til naboområdene. Endringer i kjøremønster må ta hensyn til trafiksikkerhet, støy, bomiljø og kapasiteten på omkringliggende veger. Derfor vil SV:

- Arbeide for lavere fartsgrenser gjennom sentrum og ved skoler, barnehager og aktuelle fylkesveger og E6.
- Stenge Innherredsveien og Nonnegata for gjennomkjøringstrafikk.
- Arbeide for at kommunen overtar sentrale fylkesveger fra fylkeskommunen.
- Regulere parkering av elsparkesykler strengere i hele byen, slik at de ikke hindrer gående eller skaper problemer for personer med nedsatt syn eller bevegelsesevne.
- Som hovedregel skille syklende fra både biltrafikk og kollektivtrafikk når nye sykkelveger bygges.

9.3 Sørge for rettferdig mobilitet og bedre fremkommelighet

Hvordan vi reiser har en kostnad for samfunnet. Det er viktig at prisen for reisene våre står mer i stil med kostnaden den har. Derfor er det viktig å gjøre det mer attraktivt å gå, sykle og ta kollektivtransport, samtidig som at plasskrevende biltrafikk prioriteres ned. I dag oppleves det av mange som utrygt å velge sykkel på mange strekninger på grunn av usammenhengende sykkelveger og mye biltrafikk. Bomsystemet må også utformes slik at

man betaler mest der trafikken er størst byrde og det fins andre alternativer, for eksempel i Midtbyen. Derfor vil SV:

- Arbeide for veiprising og en mer rettferdig plassering av bompunktene.
- Legge til rette for bildeling i alle bydeler, slik at flere kan klare seg uten egen bil.
- Sikre lik pris på nattbuss som på øvrige avganger.
- innføre gratis kollektivtransport for barn og unge.
- Sikre vintervedlikehold på fortau og sykkelveger, i hele byen.
- Ferdigstille hovedsykkelveinettet og få raskere framdrift i arbeidet med et sammenhengende sykkelnett.
- Redusere gjennomgangstrafikken, samtidig som trafikken ikke skyves over på omkringliggende boligområder.
- Etablere sykkelfelt langs Byåsveien.

Dissens 6:

Et mindretall i komiteen bestående av Andreas O. Jansen vil på linje 893 stryke: "veiprising og".

10. Natur og miljø

Trondheim skal kutte utslipp, ta vare på naturen og være rustet for klimaendringene. Klima- og naturpolitikken går på tvers av hele programmet. Arealpolitikk, transport, landbruk og grønn næringsutvikling behandles derfor i andre kapitler.

Trondheim kommune har et avgjørende ansvar for å kutte utslippene i Trondheim. Både å få ned biltrafikken, sikre mer energieffektive bygninger, stille krav om flere nullutslippskjøretøy og sikre karbonfangst og -lagring fra forbrenningsanlegget på Sandmoen er sentralt.

10.1 Ta vare på og reparere naturen

Alle skal ha tilgang til natur og friluftsområder i nærheten av der de bor. Nærnatur gir bedre folkehelse og livskvalitet, og gjør det enklere for flere å bruke naturen. SV vil ta vare på de store sammenhengende naturområdene våre, samtidig som vi styrker naturen i bybildet og gjør det enklere å komme seg ut.

Samtidig må vi ta vare på og reparere natur som er skadet. Bekker skal åpnes, våtmark restaureres, gyteområder forbedres og økologiske sammenhenger gjenopprettes. Tilrettelegging for friluftsliv skal skje på naturens premisser, slik at økt bruk ikke fører til økt slitasje. Derfor vil SV:

- Arbeide for at ingen skal ha mer enn 500 meter til nærmeste turvei eller naturområde.
- Bevare Tillermarka, Bymarka og Estenstadmarka og andre større sammenhengende naturområder.
- Jobbe for en egen nasjonal markalov for trondheimsområdet, lik den for Oslo og omegn.
- Bevare og videreutvikle grønne og økologiske korridorer gjennom byen.
- Videreutvikle bynaturparken på Ladehalvøya.
- Si nei til bygging av en sammenhengende Nidelvsti.
- Forbedre kollektivtilbudet til Bymarka og Estenstadmarka.
- Forbedre forvaltningen av skogen; sikre bedre livsforhold for fugl og annet liv.

10.2 Stans forurensinga av naturen vår

Ren luft, rent vann, levende jord og mørke nattehimler er fellesgoder vi skal ta vare på. Trondheim skal redusere utslipp av kloakk, mikroplast og miljøgifter, begrense lysforurensning og sørge for at fjorden, elvene og naturen vår ikke blir endestasjon for avfallet vårt. Derfor vil SV:

- Investere i avløpsnett og renseanleggene for å stanse utslipp av kloakk i Nidelva og Trondheimsfjorden.
- Fase ut gummigranulat på kunstgressbaner og velge naturlige underlag fremfor gummidekke på lekeplasser.
- Rense og håndtere smeltevann bedre, blant annet fra snødeponier, for å hindre at mikroplast og miljøgifter når Nidelva og fjorden.
- Ta i bruk bedre løsninger for å fange opp mikroplast i avløpssystemet.

10.3 Sirkulær by

Det skal være enklere og billigere å reparere, låne, dele og kjøpe brukt. Slike løsninger skal være tilgjengelige for alle, ikke bare for dem som har bil, god råd eller tid til å finne dem selv. Kommunen skal gå foran ved å reparere og gjenbruke før vi kjøper nytt. Derfor vil SV:

- Etablere flere bydelsvise ombruks- og reparasjonspunkter etter modell fra NærOm.
- Utvide utlånsordninger på bibliotekene for blant annet verktøy, turutstyr, hageutstyr og annet man sjeldent trenger.
- Støtte lokale reparasjons- og ombruksinitiativ.
- Legge bedre til rette for ombruk og mellomlagring av byggematerialer.
- Stille krav om levetid, reparerbarhet og ombruk i kommunale innkjøp.
- Redusere matsvinn og bruk av engangsprodukter i kommunale virksomheter.
- Gjenbruke møbler, inventar, utstyr og byggematerialer før nytt kjøpes.

10.4 Bruke mindre energi, og bruke den smartere

Energi er en begrenset ressurs. Trondheim kommune skal bruke mindre energi, bruke den smartere og produsere mer lokalt. Derfor vil SV:

- Energieffektivisere kommunale bygg gjennom blant annet etterisolering, varmestyring og varmepumper.
- Bygge ut lokal energiproduksjon, særlig solenergi og grunnvarme, på kommunale bygg der det er egnet.
- Utnytte spillvarme og fjernvarme bedre og utvikle løsninger for energi- og sesonglagring, blant annet på Nyhavna.
- Styre blant annet varmtvann, elbillading og kjøleanlegg slik at strømforbruket reduseres når belastningen på nettet er størst.
- Stille strenge energikrav i kommunens anskaffelser og byggeprosjekter.

11. Næringsliv

Trondheim skal være en god by å starte, drive og utvikle bedrifter i. Et sterkt næringsliv bygger på et godt samarbeid med kommunen, arbeidstakerne og kunnskapsmiljøet. En viktig forutsetning for dette er at kommunen tiltrekker seg arbeidskraft som næringslivet trenger. Et mangfoldig kulturtilbud, gode friluftsmuligheter, og gode kommunale tjenester er sentrale forutsetninger for at byen skal være attraktiv for innbyggere, besøkende, arbeidstakere og bedrifter. Samtidig har næringslivet et behov for stabilitet og forutsigbarhet.

Kulturlivet skaper store ringvirkninger for blant annet serverings-, handels- og hotellnæringen. Et mangfoldig og robust kulturliv gjør Trondheim mer attraktiv for både innbyggere, besøkende og arbeidskraft, og er en viktig del av byens næringsgrunnlag, særlig i Midtbyen. Derfor vil SV:

- At kommunen skal være en aktiv medspiller for etablering og utvikling av nye næringsaktører.
- Legge til rette for et godt og forutsigbart samarbeid mellom kommunen og næringslivet.
- Utnytte næringsarealene bedre, blant annet gjennom høyere utnyttelsesgrad og mindre overflateparkering.
- Sikre bedre vilkår for utelivet og gjøre det enklere å gjennomføre arrangementer og etablere uteservering på offentlig grunn.
- Utvikle virkemidler som hindrer at kjedebedrifter monopoliserer varehandel.
- Effektivisere kommunal saksbehandling og sørge for god støtte til de som vil starte ny virksomhet.

Dissens 7:

Et mindretall i komiteen bestående av Jenny Nordaune vil legge til punktet på linje 196:

- Ikke tillate skjenking på strippeklubber.

Dissens 8:

Et mindretall i komiteen bestående av Andreas O. Jansen vil legge til punktet på linje 197:

- Forby KI-generert reklame i det offentlige rom.

11.1 Kompetansebyen Trondheim

Trondheims sterke universitets-, forsknings- og teknologimiljøer gir oss et stort fortrinn som må brukes til å skape arbeidsplasser, løse samfunnsutfordringer og utvikle bedre tjenester. Flere studenter skal få relevant arbeidserfaring mens de studerer. Det gir studentene kjennskap til arbeidsmulighetene i Trondheim, samtidig som lokale virksomheter får tilgang til ny kompetanse. Kommunen skal være en aktiv partner for NTNU og de andre kunnskapsinstitusjonene. Derfor vil SV:

- Videreutvikle universitetskommunesamarbeidet og utvikle kommunen videre basert på forskning, utdanning og innovasjon.
- Gi flere studenter mulighet til praksis, studentoppgaver og relevant arbeidserfaring i kommunen og det lokale arbeidslivet.

- Finansiere minst tre ph.d.-prosjekter innenfor områder der kommunen trenger mer kunnskap og kompetanse.
- Legge til rette for flere og bedre møteplasser mellom gründere, næringsliv, studenter, forskningsmiljøer og kommunen.
- Sikre en rådgivningstjeneste for gründere, enkeltpersonforetak, nye småbedrifter, samvirker og ansatteide bedrifter. En slik tjeneste skal ha lokalkunnskap og legge til rette for at nye aktører lettere finner fram i det gjeldende regelverket og støtteordninger.

11.2 Kommunen som innkjøper

Trondheim kommune er en stor innkjøper og skal bruke innkjøpsmakten aktivt. Kommunale anskaffelser skal bidra til et seriøst arbeidsliv, flere læreplasser, lavere klimaavtrykk, innovasjon og utvikling av lokale arbeidsplasser. Kommunen skal samtidig styrke små og mellomstore virksomheter ved å dele opp anbud og gjøre det mulig for disse å konkurrere om oppdrag. Derfor vil SV:

- Stille tydelige krav til lønns- og arbeidsvilkår og tariffavtale.
- Stille krav om bruk av lærlinger og juniorer i anbud.
- Bruke kommunens innkjøpsmakt til å styrke det lokale næringslivet gjennom å vekte lokale gründere og bedrifter, ny teknologi og nye løsninger.
- Bruke handlingsrommet i anskaffelsesregelverket til å kjøpe mer lokalmat, blant annet gjennom mindre og bedre tilpassede kontrakter og sterk vektlegging av klimaavtrykk.

11.3 Landbrukskommunen Trondheim

Trondheim er en av landets største landbrukskommuner. Et levedyktig landbruk og lokal matproduksjon er viktig for matsikkerhet og beredskap, og matjorda er en ressurs vi skal forvalte for framtidige generasjoner.

Landbruket krever store investeringer i jord, bygg, maskiner og teknologi, samtidig som mange bønder har små økonomiske marginer. Skal Trondheim fortsatt være en stor landbrukskommune, må det være mulig å investere, modernisere og utvikle gårdsdriften. Kommunen skal bidra med forutsigbare rammevilkår og gjøre det enklere å være bonde i Trondheim. Derfor vil SV:

- Ha et sterkt jordvern med nulltoleranse for nedbygging av dyrka mark. Den grønne streken skal ligge like fast som den røde.
- Etablere en kommunal tilskuddsordning for investeringer i ny teknologi, maskiner og løsninger som kan modernisere og effektivisere landbruket.
- Gå gjennom kostnadene i kommunal saksbehandling i landbruket, med mål om å redusere unødvendige kostnader for bøndene.
- Legge bedre til rette for salg og bruk av lokalmat, blant annet gjennom REKO-ringen, Bondens marked og andre lokale salgskanaler.
- Legge til rette for at Trondheim fortsatt skal ha slakteri og nødvendig infrastruktur for lokal matproduksjon.